

Blootstellingsdata veiligstellen

Naar centrale CM-registratie

Als werknemers blootgesteld kunnen worden aan kankerverwekkende of mutagene stoffen, stelt het Arbobesluit een aantal specifieke eisen aan de werkgever. In dit artikel willen we ingaan op deze eisen. Waarom zijn ze er? Lukt het bedrijven om goed te registreren? Zou het ook anders kunnen?

tekst Hilda Hoek en Tamara Onos

In het begin van de zomer ontstond er veel ruing rondom een uitzending van Zembla over Chemours en voorganger DuPont. Hoewel de uitzending

vooral inging op de effecten van PFAS-uitstoot op de omgeving en de omwonenden, zaten er ook arbokanten aan. De uitzending toonde namelijk ook zie-

ke oud-werknemers met allerlei ernstige gezondheidsklachten, waaronder prostaatkanker. PFAS is vooralsnog niet bewezen carcinogeen, maar deze men-

Arbobesluit	Korte samenvatting van de inhoud van artikelen die betrekking hebben op CM-stoffen
4.10c	Resultaten van PAGO (samenhangend met blootstelling aan gevaarlijke stoffen) en de lijst van werknemers die worden blootgesteld aan CM-stoffen (zoals bedoeld in artikel 4.15) worden in passende vorm geregistreerd en voor iedere werknemer tot ten minste 40 jaar na het beëindigen van diens blootstelling aan gevaarlijke stoffen bewaard. Elke werknemer heeft recht op inzage in het hem betreffende medische dossier.
4.13	Als werknemers (kunnen) worden blootgesteld aan CM-stoffen of stoffen die vrijkomen bij kankerverwekkende processen, dan worden in de RI&E de volgende gegevens opgenomen:
4.13a	De reden waarom C-stof/proces wordt toegepast.
4.13b	De hoeveelheid CM-stoffen die per jaar vervaardigd/gebruikt/aanwezig zijn.
4.13c	Het soort arbeid die met CM-stof/C-proces verricht wordt.
4.13d	Het aantal werknemers dat aan CM-stof/C-proces kan worden blootgesteld.
4.13e	De preventieve maatregelen die zijn genomen om blootstelling te voorkomen of te minimaliseren.
4.13f	De PBM die gebruikt worden.
4.13g	De gevallen waarin CM stof/C-proces worden vervangen.
4.15-1	Lijst van werknemers die blootgesteld worden aan CM-stoffen/C-proces o.v.v. de blootstelling.
4.15-2	Iedere werknemer heeft recht op inzage op deze lijst (voor zover betrekking op diegene).

Foto: Shutterstock/beeldbewerking: Moon Saris

sen vroegen zich toch af: kwam het door PFAS?

Die vraag had misschien beantwoord kunnen worden als zij informatie zouden hebben over de hoogte van de blootstelling en over hun bloedwaarden. De oud-werknemers hadden en hebben echter geen toegang tot deze gegevens. Dit is precies waar de bewaarplicht en inzagerecht voor bedoeld zijn.

Onder grenswaarden

Als werknemers werken met gevaarlijke stoffen, dan moet de werkgever maatregelen nemen zodat de blootstelling aantoonbaar onder grenswaarden ligt. De kans dat mensen ziek worden, is dan volgens de kennis en eisen van dat moment klein genoeg.

Voor stoffen die kanker kunnen veroorzaken (carcinogene stoffen) en voor stoffen die het erfelijke materiaal in lichaamscellen kunnen beschadigen (mutagene stoffen), zijn de eisen strenger. De blootstelling moet bijvoorbeeld zo laag mogelijk zijn en er gelden speci-

fieke registratie-eisen. Als blootstelling aan zogenaamde CM-stoffen mogelijk is, dan moet de werkgever registreren welke werknemers blootgesteld zijn en hoe hoog die blootstelling is.

Deze gegevens moeten veertig jaar na de laatste blootstelling worden bewaard, samen met de resultaten van gezondheidsonderzoeken die samenhangen met blootstelling aan gevaarlijke stoffen, zoals de bloedmetingen van DuPont. En de werknemer moet inzage hebben in al deze gegevens.

Veel werk

Dit lijkt veel werk en dat is het ook. Maar het is ook noodzakelijk. Uit recente cijfers van de Nederlandse Arbeidsinspectie blijkt dat jaarlijks ongeveer 3000 mensen overlijden aan werkgerelateerde kanker en longziekten.

De Zembla-uitzending over PFAS maakt zichtbaar waarom de CM-registratie dan belangrijk is. Als mensen ernstig ziek worden, willen zij weten waardoor dit kwam. Zij vragen zich af of het

werk hun ziekte veroorzaakt heeft. Zij hebben deze gegevens bovendien nodig bij een eventuele aansprakelijkheidstelling. Wrang is dat zij die moeten krijgen van hun oud-werkgever, degene die zij aansprakelijk stellen.

Goedwillende werkgever

Maar ook als goedwillende werkgever wil je deze gegevens op orde hebben. Je kunt er namelijk mee aantonen dat de blootstelling aan gevaarlijke stoffen bij jouw bedrijf onder controle was. Of in ieder geval dat je op dat moment deed wat je kon doen met de kennis en middelen die je op dat moment ter beschikking had. Als goed werkgever wil je transparant zijn naar je werknemers. Wanneer de indruk zou ontstaan dat je gegevens hebt achtergehouden dan staat jouw bedrijf bovendien voor je het weet met koeienletters in de krant en is imago-schade een feit.

Eerdere nieuwsberichten tonen aan dat registratie gedurende minimaal 40 jaar niet altijd lukt. Defensie was een deel »

van de blootstellingsgegevens kwijt van mensen die met chroom-6 werkten. En niet al te lang geleden bleek uit een rechtszaak dat, wederom, DuPont de urine-metingen van de dames die op de lycra-afdeling werkten niet bewaard had.

Vindbaar en opvraagbaar

In de praktijk zien we dat de bedrijven die de media halen, geen uitzondering zijn. Het lukt lang niet alle werkgevers om de gegevens zo te archiveren dat ze tientallen jaren later nog steeds goed vindbaar en opvraagbaar zijn.

Archiveren is op zichzelf al lastig. Bedrijfsovernames, wisselingen van arbo-dienst en het feit dat HR-gegevens zeven jaar na uitdiensttreding verwijderd moeten worden, maken het nog een stukje lastiger. Zeker als bedrijven geen aparte KAM- of HSE-afdeling hebben. We moeten ons bovendien realiseren dat de wetgeving alleen geldt voor werkgevers en werknemers. In het huidige werkveld zijn er veel meer werkenden dan werknemers alleen. Een groot deel van het werk wordt uitgevoerd door tijdelijke, flexibele krachten. De blootstel-

lingsgegevens van deze mensen worden niet opgeslagen.

Loskoppelen van werkgever

Alle hierboven genoemde problemen verdwijnen als de verplichte CM-registratie en de bewaarplicht worden losgekoppeld van de werkgever. Een centrale registratie onder verantwoordelijkheid van de rijksoverheid is veel doeltreffender om privacygevoelige gegevens over werkgerelateerde blootstelling langdurig vast te leggen. Binnen de kaders van de privacywetgeving kan aan betrokken partijen toegang gegeven worden tot de voor hen relevante informatie. Eigenlijk vergelijkbaar met de registraties voor pensioenen en de donorregistratie. Als je de data ontsluit met de DigiD-app, dan kan de werknemer zelf bepalen met wie hij de blootstellingsgegevens deelt. Bijvoorbeeld wel met de bedrijfsarts, medisch specialist of een rechtbank, maar niet met verzekeraars en hypotheekverstrekkers.

Lexces

Lexces zou een belangrijke rol kunnen

spelen bij het opzetten van de centrale registratie en de bijbehorende procedures voor het vullen ervan. Dit is het landelijk expertisecentrum voor stoffenrelateerde beroepsziekten dat in 2022 is opgericht.

Laten we starten met de kankerverwekkende en mutagene stoffen, omdat dit een wettelijke verplichting is. Binnenkort komen daar de stoffen bij die schadelijk zijn voor de voortplanting (met een bewaartermijn van vijf jaar). Uitbreiden naar andere beruchte ziekmakende stoffen is de volgende stap. Natuurlijk doen alle partijen hun best om te voorkomen dat mensen ziek worden door het werk. Maar als het dan toch gebeurt, dan is toegang tot blootstellingsgegevens en medische gegevens noodzakelijk en humaan. Het huidige systeem functioneert niet, werkt fraude in de hand en laat een groot deel van de werkenden buiten beschouwing. Loskoppelen van de werkgever en centraliseren is de oplossing. «

Hilda Hoek en **Tamara Onos** zijn beide gecertificeerd arbeidshygiënist.

(advertentie)

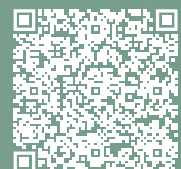

RECYCLING
SAFETY SHOE

atlas®
SAFETY SHOES

CERTIFIED BY

Alle verdere informatie onder www.atlasschoenen.nl